

Til: Fakultetsstyret
Fra: Dekanen

Sakstype: D-sak
Møtesaksnr.: D-1
Møtenr.: 2/2015
Møtedato: 17.04.15
Notatdato: 09.04.2015
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Helene Wilberg

Samfunnskontakt

Bakgrunn

UiOs strategi legger i større grad enn tidligere vekt på kunnskapsutvikling i samarbeid med miljøer utenfor universitetet. Potensialet for mer langsiktig og målrettet samarbeid med eksterne aktører er gjentatt i rapporten fra UiOs Strategic Advisory Board, om status for universitetets oppfølging av Strategi 2020.

HF har et omfattende kontaktnett med aktører utenfor sektoren. Eksternt samarbeid er som regel knyttet til kjerneaktivitetene forskning, studier og formidling.

Samtidig har fakultetet utfordringer når det gjelder å hente ut potensialet i eksisterende og mulige samarbeidsrelasjoner, og mangler verktøy og rutiner for å vedlikeholde og pleie eksterne kontakter.

HF er midtveis i perioden for gjeldende strategiske plan og har nytt fakultetsstyre. Status og innsats i samarbeid med eksterne aktører legges fram som diskusjonssak, slik at styrets innspill til retning og tiltak kan innarbeides i fakultetets videre arbeid.

Samfunnskontakt i strategisk plan

HF's strategiske plan følger opp UiO-strategien gjennom følgende punkter:

- **Formidling og kunnskapsspredning:** HF skal prioritere mer langsiktig og institusjonelt forankret samarbeid med andre aktører i samfunns- og arbeidsliv. HF skal utvikle flere kollektive og langsiktige formidlingstiltak og øke formidlingen mot ungdom, skole, arbeidsliv og andre brukergrupper. (Det samfunnsengasjerte universitet)
- **Forskning og finansiering:** HF skal prioritere økt deltakelse og gjennomslag på det europeiske forskningsområdet. Dette krever langsiktig forskningssamarbeid og internasjonal publisering på høyt nivå. (Det grensesprengende universitet)
- **Studier:** Samarbeidet med arbeidslivet skal fortsatt styrkes, og studentene skal settes bedre i stand til å bidra i problemløsning og nye måter å samarbeide på i arbeidslivet. (Læringsuniversitetet)

1. Status for formidling og kunnskapsspredning

Fakultetet har sterke tradisjoner for forskningsformidling, særlig gjennom allmennrettede bøker, foredrag og mediedeltakelse.

Formidlingsaktiviteten drives i hovedsak av enkeltforskere, i fagmiljøene eller i instituttregi. På fakultetsnivå har formidlingspolitikken de senere årene gått ut på å støtte utvalgte enkeltmiljøer som satser på kollektive formidlingstiltak og nye formidlingsformer. Nå er Norgeshistorie på nett og Norsk folkeminnesamling fakultetets satsingsmiljøer for formidling, valgt ut på bakgrunn av nominasjoner fra instituttene. I forrige periode tildelte fakultetet midler til utviklingen av den digitale formidlingstjenesten «Språkvansker» og debattserien «Hva er det med historie?» på Litteraturhuset.

I tillegg produserer fakultetet nettbaserte forskningsnyheter i norske og internasjonale kanaler på oppdrag fra instituttene, markedsfører arrangementer med høy ekstern relevans og formidler forskning i sosiale medier og til medier.

Det er fortsatt lav vekst i bruk av nye formidlingsformer, f.eks. digitale tjenester og dialogbasert formidling. Digitale formidlingstjenester som Ibsen-stage og Språkvansker tilhører unntakene. Enkelte rapporterer at søknader om eksternfinansiering ikke når opp blant annet på grunn av lite bearbejdede formidlingsplaner. Få formidlingstiltak utvikles i dialog med eksterne aktører.

2. Status for forskningssamarbeid og finansiering

Humanioras tradisjon for individuelle forskningsprosjekter er i rask endring. Flere samarbeidsprosjekter kommer til, og mange, særlig enkeltforskere, har etablert nettverk med miljøer utenfor universitetet. Fortsatt er likevel humaniora det fagområdet nasjonalt som i minst grad samarbeider med aktører utenfor universitets- og høyskolesektoren¹. Det gjelder også HF i Oslo: et fåtall forskningsprosjekter har samarbeidspartnere utenfor sektoren og få forskningssamarbeid er formalisert eller har en langsiktig karakter.

I 2014 utgjorde ekstern finansiering 15,7 prosent av fakultetets inntekter. HF er avhengig av å øke andelen ekstern finansiering for å opprettholde et nødvendig handlingsrom og fra både Kunnskapsdepartementet og fra UiO er det tydelige forventninger om å øke finansieringen fra EU og Horizon2020. EU-programmene forutsetter samarbeid med forskningens interessenter og brukere. For å vinne fram på søknadsarenaene både i EU og NFR vil det bli behov for å arbeide mer systematisk med nettverk og alliansebygging i årene som kommer.

Impact, nettverk og formidlingsplaner i forskningsprosjektene er en utfordring flere steder, i noen miljøer mer enn andre. Midtøsten-miljøet på IKOS er et av miljøene som har bygget et stort og stabilt nettverk med eksterne samarbeidspartnere. Miljøet har også fått prosjektfinansiering fra UD i flere omganger. ILOS etablerte i fjor et strategisk samarbeid med EU-ambassadører knyttet til de språkene instituttet tilbyr undervisning i, og fakultetet har nylig innledet et forskningssamarbeid med Nasjonalbiblioteket, hvor flere fagmiljøer ønsker å delta. Nasjonalbiblioteket er fra før av en av de viktigste samarbeidspartnere for HF, men dette har ikke vært samordnet mellom instituttene tidligere.

¹ Noder i kunnskapsnettverket: Forskning, kunnskapsoverføring og eksternt samarbeid blant vitenskapelig ansatte i UH-sektoren, Taran Mari Thune, Per o. Aamodt og Magnus Gulbrandsen, NIFU 2014.

Fakultetet har oppfordret instituttene til å delta i ordningene næringslivs-ph.d. og offentlig sektor-ph.d. Utover dette ligger aktiviteter og strategier for forskningssamarbeid i fagmiljøene og på instituttene. Kartlegging av omland og interessenter for et fagmiljø eller et prosjekt er en ressurskrevende prosess. Fakultetet bidrar i enkelte tilfeller til å kartlegge eksterne interessenter som grunnlag for kommunikasjon og for å etablere samarbeid, for eksempel på MultiLing.

3. Status for studierelatert samarbeid med arbeidslivet

Fakultetets politikk for samarbeid med arbeidslivet tok form i årene 2004-2007. Med finansiering fra Universitetsstyret gjennomførte HF «Prosjekt arbeidslivsrelevans i studier og utdanning ved HF». I 2005 gjennomførte fakultetet den første store kandidatundersøkelsen ved UiO i samarbeid med SV, og året etter den første arbeidsgiverundersøkelsen. HF gikk inn som likestilt partner i Vitenskapsbutikken på SV, som formidler masteroppgave-oppdrag mellom arbeidsgivere og masterstudenter. I 2006 etablerte 4 institutter emner hvor studentene har praksisopphold i arbeidslivet. I dag har fakultetet 4 praksisemner på bachelornivå og 10 på masternivå.

Fakultetet bruker kandidat- og arbeidsgiverundersøkelser til å videreutvikle tiltak for å lette studentenes overgang til arbeidslivet, blant annet gjennom karriereinformasjon på nett. I fjor ble de første emnene lansert i det som er en emnetråd med arbeidslivsorienterte emner.

Kontakten med arbeidsgivere varierer mellom institutter og fag. Flere institutter vurderer nå å etablere arbeidsgiverpaneler i tilknytning til studieprogrammer og IMV og IKOS har hentet innspill fra arbeidsgivere i programutviklingsarbeid.

HF har bygget en infrastruktur for arbeidslivsrelevante tilbud, med betydelig innsats både på instituttene og på fakultetsnivå. Likevel er det langt færre studenter som benytter seg av muligheten for praksis- og masteroppgavesamarbeid enn det er kapasitet for. Det samme gjelder informasjons- og veiledningstilbudet om karrieremuligheter.

Nye tiltak i år

Både faglig og administrativt er det begrensede ressurser til å arbeide dedikert med eksterne samarbeidsrelasjoner.

Arbeidsliv, formidling og forskningsinteressenter

I årsplanen for 2015 er det prioritert å gjennomføre dialogseminar med arbeidsgivere i viktige bransjer for HF's kandidater. Fakultetet planlegger å gjøre dette til høsten, som en pilot for en fast møteserie for fakultetet. Planen er at arrangementsserien skal være så fleksibel at den kan favne temaer knyttet både til studier og forskning.

I tilknytning til møteserien starter fakultetet opp et fast nyhetsbrev rettet mot eksterne samarbeidspartnere og interessenter innenfor de tre områdene for samfunnskontakt. Nyhetsbrevet vil formidle forskningsnyheter som allerede publiseres på nett og markedsføre utvalgte arrangementer med høy ekstern relevans, blant annet den faste møteserien.

Formidling og finansiering

Fakultetet er i ferd med å lage en nettressurs til bruk for forskere og institutter om planlegging av formidlingsaktiviteter i arbeidet med søknader om eksternfinansiering. Til høsten planlegges også en workshop om samarbeidsrelasjoner og mulige formidlingsaktiviteter for utvalgte søkere til nye sentre for fremragende forskning.

Til diskusjon

Fakultetsledelsen ønsker styrets innspill på om fakultetet har riktig strategisk fokus på de tre hovedområdene for samfunnskontakt, og inviterer til å komme med synspunkter til det videre arbeidet.

- Satser HF riktig innenfor de tre hovedområdene?
- Har styret innspill til andre tiltak fakultetet bør prioritere?